

جمهوری اسلامی ایران
Islamic Republic of Iran
سازمان ملی استاندارد ایران

Iranian National Standardization Organization

استاندارد ملی ایران
۲۱۷۳۳
چاپ اول
۱۳۹۶

INSO
21733
1st.Edition
2017

Identical with
ISO 16443:
2014

دندانپزشکی - سیستم‌های کاشتنی دندانی و
روش کار مربوط به آنها - واژه نامه

**Dentistry - Dental
implants systems and related
procedure- Vocabulary**

ICS:01.040.11;11.060.01

سازمان ملی استاندارد ایران

تهران، ضلع جنوب غربی میدان ونک، خیابان ولیعصر، پلاک ۲۵۹۲

صندوق پستی: ۶۱۳۹-۱۴۱۵۵ تهران- ایران

تلفن: ۵-۸۸۸۷۹۴۶۱

دورنگار: ۸۸۸۸۷۰۸۰ و ۸۸۸۸۷۱۰۳

کرج، شهر صنعتی، میدان استاندارد

صندوق پستی: ۱۶۳-۳۱۵۸۵ کرج- ایران

تلفن: ۸-۳۲۸۰۶۰۳۱ (۰۲۶)

دورنگار: ۳۲۸۰۸۱۱۴ (۰۲۶)

رایانامه: standard@isiri.org.ir

وبگاه: <http://www.isiri.gov.ir>

Iranian National Standardization Organization (INSO)

No.1294 Valiasr Ave., South western corner of Vanak Sq., Tehran, Iran

P. O. Box: 14155-6139, Tehran, Iran

Tel: + 98 (21) 88879461-5

Fax: + 98 (21) 88887080, 88887103

Standard Square, Karaj, Iran

P.O. Box: 31585-163, Karaj, Iran

Tel: + 98 (26) 32806031-8

Fax: + 98 (26) 32808114

Email: standard@isiri.org.ir

Website: <http://www.isiri.gov.ir>

به نام خدا

آشنایی با سازمان ملی استاندارد ایران

سازمان ملی استاندارد ایران به موجب بند یک ماده ۳ قانون اصلاح قوانین و مقررات مؤسسه استاندارد و تحقیقات صنعتی ایران، مصوب بهمن ماه ۱۳۷۱ تنها مرجع رسمی کشور است که وظیفه تعیین، تدوین و نشر استانداردهای ملی (رسمی) ایران را به عهده دارد.

تدوین استاندارد در حوزه‌های مختلف در کمیسیون‌های فنی مرکب از کارشناسان سازمان، صاحب‌نظران مراکز و مؤسسات علمی، پژوهشی، تولیدی و اقتصادی آگاه و مرتبط انجام می‌شود و کوششی همگام با مصالح ملی و با توجه به شرایط تولیدی، فناوری و تجاری است که از مشارکت آگاهانه و منصفانه صاحبان حق و نفع، شامل تولیدکنندگان، مصرف‌کنندگان، صادرکنندگان و واردکنندگان، مراکز علمی و تخصصی، نهادها، سازمان‌های دولتی و غیردولتی حاصل می‌شود. پیش‌نویس استانداردهای ملی ایران برای نظرخواهی به مراجع ذی‌نفع و اعضای کمیسیون‌های مربوط ارسال می‌شود و پس از دریافت نظرها و پیشنهادهای در کمیته ملی مرتبط با آن رشته طرح و در صورت تصویب، به عنوان استاندارد ملی (رسمی) ایران چاپ و منتشر می‌شود.

پیش‌نویس استانداردهایی که مؤسسات و سازمان‌های علاقه‌مند و ذی‌صلاح نیز با رعایت ضوابط تعیین شده تهیه می‌کنند در کمیته ملی طرح، بررسی و در صورت تصویب، به عنوان استاندارد ملی ایران چاپ و منتشر می‌شود. بدین ترتیب، استانداردهایی ملی تلقی می‌شود که بر اساس مقررات استاندارد ملی ایران شماره ۵ تدوین و در کمیته ملی استاندارد مربوط که در سازمان ملی استاندارد ایران تشکیل می‌شود به تصویب رسیده باشد.

سازمان ملی استاندارد ایران از اعضای اصلی سازمان بین‌المللی استاندارد (ISO)^۱، کمیسیون بین‌المللی الکتروتکنیک (IEC)^۲ و سازمان بین‌المللی اندازه‌شناسی قانونی (OIML)^۳ است و به عنوان تنها رابط^۴ کمیسیون کدکس غذایی (CAC)^۵ در کشور فعالیت می‌کند. در تدوین استانداردهای ملی ایران ضمن توجه به شرایط کلی و نیازمندی‌های خاص کشور، از آخرین پیشرفت‌های علمی، فنی و صنعتی جهان و استانداردهای بین‌المللی بهره‌گیری می‌شود.

سازمان ملی استاندارد ایران می‌تواند با رعایت موازین پیش‌بینی شده در قانون، برای حمایت از مصرف‌کنندگان، حفظ سلامت و ایمنی فردی و عمومی، حصول اطمینان از کیفیت محصولات و ملاحظات زیست‌محیطی و اقتصادی، اجرای بعضی از استانداردهای ملی ایران را برای محصولات تولیدی داخل کشور و/یا اقلام وارداتی، با تصویب شورای عالی استاندارد، اجباری کند. سازمان می‌تواند به منظور حفظ بازارهای بین‌المللی برای محصولات کشور، اجرای استاندارد کالاهای صادراتی و درجه‌بندی آن را اجباری کند. همچنین برای اطمینان بخشیدن به استفاده‌کنندگان از خدمات سازمان‌ها و مؤسسات فعال در زمینه مشاوره، آموزش، بازرسی، ممیزی و صدور گواهی سیستم‌های مدیریت کیفیت و مدیریت زیست‌محیطی، آزمایشگاه‌ها و مراکز واسنجی (کالیبراسیون) وسایل سنجش، سازمان ملی استاندارد این‌گونه سازمان‌ها و مؤسسات را بر اساس ضوابط نظام تأیید صلاحیت ایران ارزیابی می‌کند و در صورت احراز شرایط لازم، گواهینامه تأیید صلاحیت به آن‌ها اعطا و بر عملکرد آن‌ها نظارت می‌کند. ترویج دستگاه بین‌المللی یکاها، واسنجی وسایل سنجش، تعیین عیار فلزات گرانبها و انجام تحقیقات کاربردی برای ارتقای سطح استانداردهای ملی ایران از دیگر وظایف این سازمان است.

1- International Organization for Standardization

2- International Electrotechnical Commission

3- International Organization for Legal Metrology (Organisation Internationale de Metrologie Legals)

4-Contact point

5- Codex Alimentarius Commission

کمیسیون فنی تدوین استاندارد

«دندانپزشکی - سیستم‌های کاشت‌نی دندان‌ی و روش کار مربوط به آنها - واژه نامه»

سمت و/یا محل اشتغال:

رئیس:

دانشگاه علوم پزشکی تهران

باریکانی، حمیدرضا
(دکتری تخصصی ایمپلنت‌های دندان‌ی)

دبیر:

دانشگاه صنعتی امیرکبیر

حق بین نظریاک، معصومه
(دکتری تخصصی مهندسی پزشکی)

اعضا: (اسامی به ترتیب حروف الفبا)

دانشگاه علوم پزشکی تهران

ابریشم چیان، علیرضا
(دکتری تخصصی مواد دندان‌ی)

دانشگاه علوم پزشکی تهران

پیرمرادیان، مریم
(دکتری دندانپزشکی)

دانشگاه صنعتی امیرکبیر

خویشکار، گلی
(کارشناسی مهندسی شیمی)

دانشگاه صنعتی امیرکبیر

زارعی نژاد، محمد
(دکتری مهندسی مکانیک)

شرکت مهندسی بهساز طب

صیادی، سعید
(کارشناسی مهندسی الکترونیک)

سازمان ملی استاندارد

ظهور رحمتی، لاله
(کارشناسی ارشد مدیریت)

گروه پژوهشی مهندسی پزشکی - پژوهشگاه استاندارد

فرجی، رحیم
(کارشناسی ارشد شیمی)

شرکت سورنا سیستم سلامت

فروزمند، ادیب
(کارشناسی مهندسی مواد)

دانشگاه صنعتی امیرکبیر

صولتی هاشجین، مهران
(دکتری مهندسی مواد)

مرکز پژوهشی متالورژی رازی

عطاریان، میترا
(دکتری مهندسی مواد)

جهاد دانشگاهی دانشگاه علم و صنعت ایران

محمدپور مطلق، محمد حسین
(کارشناسی ارشد مهندسی مکانیک)

مرکز پژوهشی متالورژی رازی

مولایی، شیوا
(کارشناسی ارشد مهندسی مواد)

دانشگاه شهید بهشتی

مهرآوران، مرجان
(دکتری دندانپزشکی)

دانشگاه شهید بهشتی

نوجه دهیان، هانیه
(دکتری مهندسی پزشکی)

ویراستار:

گروه پژوهشی مهندسی پزشکی - پژوهشگاه استاندارد

فرجی، رحیم
(کارشناسی ارشد شیمی)

فهرست مندرجات

صفحه	عنوان
و	پیش‌گفتار
۱	۱ هدف و دامنه کاربرد
۱	۲ مراجع الزامی
۲	۳ اصطلاحات و تعاریف مربوط به وسایل پزشکی مورد استفاده در کاشتنی‌های دهانی
۱۸	۴ اصطلاحات و تعاریف مربوط به اهداف بالینی و جراحی مورد استفاده در علم کاشتنی‌های دهانی
۲۶	پیوست الف

پیش‌گفتار

استاندارد «دندانپزشکی - سیستم‌های کاشتنی دندانی و روش کار مربوط به آنها - واژه نامه» که پیش‌نویس آن در کمیسیون‌های مربوط بر مبنای پذیرش استانداردهای بین‌المللی/منطقه‌ای به عنوان استاندارد ملی ایران به روش اشاره شده در مورد الف، بند ۷، استاندارد ملی ایران شماره ۵ تهیه و تدوین شده، در ششصد و پنجاه و نهمین اجلاس کمیته ملی استاندارد مهندسی پزشکی مورخ ۹۶/۳/۱۶ تصویب شد. اینک این استاندارد به استناد بند یک ماده ۳ قانون اصلاح قوانین و مقررات مؤسسه استاندارد و تحقیقات صنعتی ایران، مصوب بهمن ماه ۱۳۷۱، به عنوان استاندارد ملی ایران منتشر می‌شود.

استانداردهای ملی ایران بر اساس استاندارد ملی ایران شماره ۵ (استانداردهای ملی ایران - ساختار و شیوه نگارش) تدوین می‌شوند. برای حفظ همگامی و هماهنگی با تحولات و پیشرفت‌های ملی و جهانی در زمینه صنایع، علوم و خدمات، استانداردهای ملی ایران در صورت لزوم تجدیدنظر خواهند شد و هر پیشنهادی که برای اصلاح یا تکمیل این استانداردها ارائه شود، در هنگام تجدیدنظر در کمیسیون فنی مربوط، مورد توجه قرار خواهد گرفت. بنابراین، باید همواره از آخرین تجدیدنظر استانداردهای ملی ایران استفاده کرد.

این استاندارد ملی بر مبنای پذیرش استاندارد بین‌المللی/منطقه‌ای زیر به روش «معادل یکسان» تهیه و تدوین شده و شامل ترجمه تخصصی کامل متن آن به زبان فارسی می‌باشد و معادل یکسان استاندارد بین‌المللی/منطقه‌ای مزبور است:

ISO 16443: 2014, Dentistry - Vocabulary for dental implants systems and related procedure

دندانپزشکی - سیستم‌های کاشتنی دندان‌ی و روش کار مربوط به آنها - واژه نامه

۱ هدف و دامنه کاربرد

هدف از تدوین این استاندارد، تعیین اصطلاحات و تعاریف کاشتنی‌های دندان‌ی و ابزار و لوازم جانبی و پرستفاده‌ترین اصطلاحات بالینی مربوط به کاشتنی و روش کار با آن در دندانپزشکی است.

این استاندارد در موارد زیر کاربرد ندارد:

الف- مواد پیوندی و غشاءها؛

ب- وسایلی که به طور خاص برای قرارگیری بر روی یا در میان استخوان فکی مجموعه‌ای طراحی شده‌اند، که هدف اولیه آنها ایجاد یک انکوريج^۲ برای اسپلینت جراحی^۳ باشد (به عنوان مثال به عنوان جایگزین گوش، بینی و قطعات چشم و حدقه چشم)؛

▪ کاشتنی اپی‌تسیس^۴؛

▪ کاشتنی فکی مجموعه‌ای؛

▪ کاشتنی فک و صورت؛

پ- وسایلی که به طور خاص برای قرارگیری بر روی یا در میان استخوان مجموعه فک و صورت طراحی شده‌اند، که هدف اولیه آنها کاربردهای ارتودنسی باشد؛

▪ کاشتنی ارتودنسی^۵.

یادآوری- در متن این استاندارد برخی از واژه‌های دندانپزشکی تعریف شده‌اند که در حال حاضر در دنیا رایج نیستند، لیکن به منظور تکمیل بودن واژه نامه در آن گنجانده شده است.

۲ مراجع الزامی

در مراجع زیر ضوابطی وجود دارد که در متن این استاندارد به صورت الزامی به آنها ارجاع داده شده است. بدین ترتیب، آن ضوابط جزئی از این استاندارد محسوب می‌شوند.

-
- 1- Grafting materials and membranes
 - 2- Anchorage
 - 3- Epithesis
 - 4- Epithesis
 - 5- Orthodontic implant

در صورتی که به مرجعی با ذکر تاریخ انتشار ارجاع داده شده باشد، اصلاحیه‌ها و تجدیدنظرهای بعدی آن برای این استاندارد الزام‌آور نیست. در مورد مراجعی که بدون ذکر تاریخ انتشار به آن‌ها ارجاع داده شده است، همواره آخرین تجدیدنظر و اصلاحیه‌های بعدی برای این استاندارد الزام‌آور است.

استفاده از مراجع زیر برای کاربرد این استاندارد الزامی است:

2-1 ISO 1942, Dentistry — Vocabulary

۳ اصطلاحات و تعاریف مربوط به وسایل پزشکی مورد استفاده در کاشت‌نی‌های دهانی

در این استاندارد، اصطلاحات زیر به کار می‌روند:

۱-۳ کاشت‌نی دندان

۱-۱-۳

کاشت‌نی دندان

dental implant

وسیله‌ای است که به طور خاص برای قرار گرفتن بر روی یا در داخل استخوان فک و مجموعه طراحی شده و هدف اصلی آن ایجاد حمایت و یا پیشگیری از جابجایی یک پروتز دندانی است.

۱-۱-۱-۳

کاشت‌نی دندان داخل استخوانی

endosseous dental implant

کاشت‌نی اندوستئیل^۱ (منسوخ شده)

یک نوع کاشت‌نی دندان (زیربند ۱-۱-۳) است که به طور جزئی یا کامل در استخوان قرار می‌گیرد.

۲-۱-۱-۳

کاشت‌نی دندان داخل استخوانی موقت

interim endosseous dental implant

کاشت‌نی موقت

یک نوع کاشت‌نی دندان (زیربند ۱-۱-۳) است که برای کاربرد موقت طراحی شده است.

1- Endosteal

۳-۱-۱-۳

کاشتنی اندوترانس

**transendodontic implant
endodontic endosseous implant**

کاشتنی داخل استخوانی اندودونتیک
کاشتنی ترانس رادیکولار (منسوخ شده)
یک میله با طراحی خاص است که به طور طولی از میان ریشه کانال یا بخشی از آن عبور کرده و برای تثبیت دندان از نوک ریشه به استخوان مجاور ادامه پیدا می‌کند.

۴-۱-۱-۳

کاشتنی داخل مخاطی

**intramucosal implant
oral mucosal insert**

کاشتنی زیر مخاطی (منسوخ شده)
کاشتنی دکمه‌ای (منسوخ شده)
یک نوع کاشتنی (زیربند ۳-۱-۱) است که در زیر بافت نرم حفره دهان قرار می‌گیرد.

۵-۱-۱-۳

کاشتنی داخل استخوان راموس

**ramus endosseous implant
ramus endosteal implant**

کاشتنی اندوستئال راموس (منسوخ شده)
یک نوع کاشتنی دندانی (زیربند ۳-۱-۱) است که در میان استخوان راموس فک پایین^۱ قرار می‌گیرد.

۶-۱-۱-۳

کاشتنی قابی شکل

frame implant

کاشتنی اندوستئال قابی شکل راموس (منسوخ شده)
یک نوع کاشتنی یک تکه‌ای^۲ که از تعدادی کاشتنی در فک پایین به صورت زیر پریوستی و/ یا اجزای داخل استخوانی تشکیل شده است و به ساختار داخل دهانی متصل می‌شود.

1- Ramus of the mandible
2- One- piece

۷-۱-۱-۳

کاشتنی دندانی زیر پریوستی

subperiosteal dental implant

اباتمنت کاشتنی زیر پریوستی (منسوخ شده)

یک نوع کاشتنی دندانی (زیربند ۱-۱-۳) است که در زیر پریوست قرار گرفته و قشر^۱ استخوانی را می پوشاند.

۸-۱-۱-۳

کاشتنی ترانس مندیبولار

transmandibular implant

یک نوع کاشتنی دندانی (زیربند ۱-۱-۳) شامل یک صفحه و چند میله^۲ با طراحی ویژه است به گونه ای که میله ها بتوانند از میان صفحه، به صورت عمودی به بخش استخوان یا مخاط ناحیه قدامی حفره دهانی ادامه پیدا کنند.

۹-۱-۱-۳

کاشتنی استخوان زایگوما

zygoma implant

یک نوع کاشتنی دندانی (زیربند ۱-۱-۳) است که به منظور قرارگیری جزئی درون استخوان زایگوما طراحی شده است.

۲-۳ سیستم کاشتنی دندانی

۱-۲-۳

سیستم کاشتنی دندانی

dental implant system

کیت کاشتنی

یک مجموعه از اجزاء، تجهیزات ویژه و ابزار فرعی مورد نیاز برای کار در کلینیک و لابراتوارهای دندانی است که برای قرار گرفتن کاشتنی دندانی (زیربند ۱-۱-۳) و ساخت و کار گذاشتن پروتزهای دندانی متکی بر کاشتنی لازم است.

1- Cortex
2- Posts

۲-۲-۳

جزء کاشتنی

implant component

یک جزء از یک سیستم کاشتنی دندانی (زیربند ۳-۲-۱) می باشد.

۳-۲-۳

مجموعه کاشتنی دندانی

dental implant assembly

مجموعه اجزای کاشتنی دندانی (زیربند ۳-۲-۲) که طبق توصیه تولید کننده سر هم شده است، به طوری که بتواند استفاده مورد نظر از یک کاشتنی دندانی (زیربند ۳-۱-۱) را برآورده سازد.

۴-۲-۳

بدنه کاشتنی

implant body

بدنه کاشتنی دندانی

فیکسچر کاشتنی (منسوخ شده)

بدنه کاشتنی داخل استخوانی (منسوخ شده)

جزء اولیه یا قسمتی از یک کاشتنی دندانی (زیربند ۳-۱-۱) است که به منظور قرار گرفتن در بافت های نرم و سخت می باشد و می تواند به طور کامل یا نسبی توسط بافت نرم احاطه شود.

۱-۴-۲-۳

بخش داخل استخوانی بدنه کاشتنی

implant body endosseous zone

قسمتی از بدنه کاشتنی (زیربند ۳-۲-۴) است که به منظور استقرار درون استخوان طراحی شده است.

۵-۲-۳

جزء ترانس موکوزال (میان مخاطی)

transmucosal component

قسمتی از مجموعه کاشتنی دندانی (زیربند ۳-۲-۱) است که توسط مخاط احاطه شده است.

۶-۲-۳

سطح مشترک تماس با بافت

سطح تماس کاشتنی

**tissue interface surface
implant contact surface**

سطح یک بدنه کاشتنی (زیربند ۴-۲-۳) یا جزء کاشتنی (زیربند ۲-۲-۳) که با بافت‌های بیمار در تماس است.

۷-۲-۳

اصلاح سطح تماس با بافت

tissue interface surface treatment

ایجاد تغییراتی در سطح یک جزء کاشتنی دندانی (زیربند ۲-۲-۳) که از طریق کاستن یا افزودن مواد انجام می‌شود.

۱-۷-۲-۳

پوشش جزء کاشتنی

implant component coating

اصلاح سطح جزء کاشتنی (زیربند ۲-۲-۳) که از طریق افزودن مواد انجام می‌شود.

۸-۲-۳

سطح تماس

پلتفرم اتصال دهنده کاشتنی

**connecting interface
implant connective platform**

بخشی از بدنه یک کاشتنی دندانی (زیربند ۴-۲-۳) یا جزء کاشتنی (زیربند ۲-۲-۳) که با جزء دیگر کاشتنی (بند ۲-۲-۳) در تماس است.

۱-۸-۲-۳

طراحی سوئیچینگ پلتفرم

platform switching design

سطح تماس (زیربند ۸-۲-۳) که به منظور کاربرد اباتمنت‌های کاشتنی (زیربند ۱۰-۲-۳) طراحی شده است و دارای ابعادی کمتر از بدنه کاشتنی (زیربند ۴-۲-۳) است.

۹-۲-۳

ویژگی مانع چرخش

anti-rotation feature

سطح تماس (زیربند ۳-۲-۸) به گونه‌ای طراحی شده است که از چرخش اجزای متصل به کاشتنی (زیربند ۳-۲-۲) حول محور طولی بدنه کاشتنی (زیربند ۳-۲-۴) جلوگیری کند.

۱-۹-۲-۳

ویژگی مانع چرخش بیرونی

external anti-rotation feature

ویژگی مانع چرخش (زیربند ۳-۲-۹) که به خارج از بدنه کاشتنی (زیربند ۳-۲-۴) ادامه یافته است.

۲-۹-۲-۳

ویژگی مانع چرخش درونی

internal anti-rotation feature

ویژگی مانع چرخش (زیربند ۳-۲-۹) که در داخل بدنه کاشتنی (زیربند ۳-۲-۴) تعبیه شده است.

۱۰-۲-۳

اباتمنت کاشتنی

implant abutment

جزء کاشتنی (بند ۳-۲-۲) متصل به بدنه کاشتنی (زیربند ۳-۲-۴) یا بخش‌های واسط کاشتنی (زیربند ۳-۲-۳) که به عنوان یک اباتمنت عمل می‌کند.

۱-۱۰-۲-۳

اباتمنت کاشتنی مستقیم

اباتمنت کاشتنی بدون زاویه

اباتمنت کاشتنی غیر زاویه‌دار

straight implant abutment

non-angulated implant abutment

non-angled implant abutment

یک اباتمنت کاشتنی (زیربند ۳-۲-۱۰) است که محور طولی مرکزی آن بر محور بدنه کاشتنی (زیربند ۳-۲-۴) منطبق است.

۲-۱۰-۲-۳

اباتمنت کاشتنی زاویه‌دار
اباتمنت کاشتنی دارای زاویه

angulated implant abutment
angled abutment

یک اباتمنت کاشتنی (زیربند ۳-۲-۱۰) است که محور طولی اصلی آن با محور طولی مرکزی بدنه کاشتنی (زیربند ۳-۲-۴) متفاوت است.

۳-۱۰-۲-۳

اباتمنت کاشتنی ریختگی
اباتمنت ریختگی

castable implant abutment

یک اباتمنت کاشتنی (زیربند ۳-۲-۱۰) پیش ساخته است که به منظور کاربردهای سفارشی قابلیت ریختگی دارد.

۴-۱۰-۲-۳

اباتمنت کاشتنی نیمه ریختگی

partially castable implant abutment

اباتمنت نیمه ریختگی

اباتمنت UCLA (منسوخ شده)^۱

یک اباتمنت کاشتنی (زیربند ۳-۲-۱۰) پیش ساخته است که به جز در ناحیه سطح تماس با بدنه کاشتنی (زیربند ۳-۲-۸) برای کاربردهای سفارشی قابلیت ریختگی دارد.

۵-۱۰-۲-۳

اباتمنت قابل تراش

preparable abutment

اباتمنت تراشکاری^۲

یک اباتمنت کاشتنی (زیربند ۳-۲-۱۰) است که به صورت سفارشی توسط فرآیند تراشکاری شکل‌دهی می‌شود.

۱ - در حال حاضر این نوع کاشتنی دندانی در کشور ما منسوخ نشده و هنوز کاربرد دارد.

۶-۱۰-۲-۳

اباتمنت CAD/CAM

CAD/CAM abutment

یک اباتمنت کاشتنی (زیربند ۱۰-۲-۳) مخصوص بیمار که با فرآیند CAD/CAM طراحی و ساخته شده است.

۷-۱۰-۲-۳

اباتمنت توپی شکل کاشتنی

اباتمنت توپی شکل

**implant ball abutment
ball abutment**

اباتمنت کاشتنی که به عنوان یک اتصال^۱ پروتزی عمل می‌کند.

۸-۱۰-۲-۳

اباتمنت مغناطیسی کاشتنی

implant magnetic abutment

اباتمنت مغناطیسی

یک اباتمنت کاشتنی (زیربند ۱۰-۲-۳) که اتصال پروتزی آن به صورت مغناطیسی می‌باشد.

۱۱-۲-۳

بخش تماسی کاشتنی

implant connecting part

بخش واسط کاشتنی دندانی

یک جزء از کاشتنی (زیربند ۲-۲-۳) که بین بدنه کاشتنی (زیربند ۴-۲-۳) و اباتمنت کاشتنی (زیربند ۲-۳-۳) قرار دارد.

۱۲-۲-۳

کاشتنی یک تکه

monopart implant

کاشتنی مونوتایپ

یک کاشتنی دندانی داخل استخوانی (زیربند ۱-۱-۳) است که به صورت یک تکه ساخته شده و شامل جزء بدنه کاشتنی (زیربند ۴-۲-۳) و اباتمنت کاشتنی (زیربند ۱۰-۲-۳) باشد.

۱۳-۲-۳

کاشتنی دو تکه

two part implant

کاشتنی دو تکه‌ای

یک کاشتنی دندانی داخل استخوانی (زیربند ۱-۱-۳) است که شامل یک بدنه کاشتنی (زیربند ۴-۲-۳) است که به یک اباتمنت کاشتنی (زیربند ۱۰-۲-۳) یا پروتز دندانی متصل شده باشد.

۱۴-۲-۳

کاشتنی چند تکه

multi-part implant

شامل کاشتنی دو تکه‌ای (زیربند ۱۳-۲-۳) با افزودن یک یا چند جزء اتصال دهنده کاشتنی (زیربند ۲-۳-۲) می‌باشد.

۱۵-۲-۳

پیچ پوشاننده کاشتنی

implant cover screw

پیچ پوشاننده

یک جزء کاشتنی (زیربند ۲-۲-۳) است که در فاز اول یا در جراحی جایگذاری، به منظور جلوگیری از رشد بافت در سطح تماس (زیربند ۸-۲-۳) بدنه کاشتنی (زیربند ۴-۲-۳) استفاده می‌شود.

۱۶-۲-۳

جزء ترمیمی^۱ ترانس موکوزال (میان مخاطی)

جزء تشکیل دهنده ترانس موکوس

اباتمنت هیلینگ کاشتنی

transmucosal healing component

یک جزء کاشتنی (زیربند ۲-۲-۳) است که به منظور قرارگیری در حفره دهانی طراحی شده است و برای هدایت ترمیم بافت نرم اطراف برای یک مدت محدود به کار می‌رود.

۱۷-۲-۳

پیچ اباتمنت

abutment screw

پیچ مرکزی (منسوخ شده)

یک جزء کاشتنی (زیربند ۲-۲-۳) است که برای متصل کردن یک اباتمنت کاشتنی (زیربند ۲-۲-۳-۱۰) به یک بدنه کاشتنی (زیربند ۴-۲-۳) استفاده می‌شود.

۱۸-۲-۳

پیچ پروتزی

prosthetic screw

پیچ افقی

پیچ اکلوزال^۲

یک جزء کاشتنی (زیربند ۲-۲-۳) پیچی است که ساختار بالایی^۳ کاشتنی (زیربند ۴-۲۳-۱) را به بدنه کاشتنی (زیربند ۴-۲-۳) یا بخش واسط کاشتنی (زیربند ۱۱-۲-۳) یا اباتمنت کاشتنی (زیربند ۲-۳-۱۰) ثابت می‌کند.

1- Healing
2- Occlusal
3- Superstructure

۱۹-۲-۳

پیچ جزء تماسی کاشتنی

implant connecting part screw

یک جزء کاشتنی (زیربند ۲-۲-۳) است که بخش تماسی کاشتنی (زیربند ۱۱-۲-۳) را به بدنه کاشتنی (زیربند ۴-۲-۳) متصل می‌کند.

۲۰-۲-۳

آنالوگ کاشتنی

شبیه‌ساز کاشتنی در لابراتوار

implant analogue

یک جزء کاشتنی (زیربند ۲-۲-۳) است که به منظور کپی کردن موقعیت کاشتنی در کست گچی^۱ برای شبیه‌سازی سطح تماس (زیربند ۸-۲-۳) یک بدنه کاشتنی (زیربند ۴-۲-۳) یا جزء کاشتنی (زیربند ۲-۳-۲) برای کارهای لابراتواری به کار می‌رود.

۲۱-۲-۳

کوپینگ قالبگیری کاشتنی

implant impression coping

درپوش قالبگیری کاشتنی

پست انتقالی کاشتنی

پست قالبگیری کاشتنی

یک جزء کاشتنی (زیربند ۲-۲-۳) است که به وسیله ماده قالبگیری برای انتقال موقعیت سطح تماس کاشتنی (زیربند ۸-۲-۳) به کست گچی به کار می‌رود.

۲۲-۲-۳

آنالوگ اباتمنت

abutment analog

یک جزء کاشتنی (زیربند ۲-۲-۳) است که مستقیماً به شبیه ساز کاشتنی در لابراتوار (زیربند ۲-۲-۳) متصل می‌شود و تنها برای آماده سازی ساختار بالایی کاشتنی (زیربند ۴-۲۳-۱) در لابراتوار دندان استفاده می‌شود و کاربرد بالینی ندارد.

۳-۳ وسایل کمکی مورد استفاده در کاشتنی‌های دندان

۱-۳-۳

آچار کاشتنی

implant screwdriver

وسیله‌ای است که برای محکم کردن و / یا خارج کردن (شل کردن) پیچ‌های متصل کننده اجزای کاشتنی (زیربند ۲-۲-۳) و / یا پروتزهای دندان به کار می‌رود.

۲-۳-۳

وسیله رزوه کننده استخوان

bone thread cutter

ابزار شکل دهنده رزوه استخوان^۱

وسیله‌ای برای آماده‌سازی یک رزوه در محل حفره استخوانی کاشتنی (بند ۴-۶) می‌باشد.

۳-۳-۳

مته پروفایل

profile drill

مته پله‌ای

1- Bone tap

وسیله چرخشی کالیبره شده برای آماده‌سازی محل حفره استخوانی کاشتنی (بند ۴-۶) در شکل‌ها و طول‌های مختلف است، به طوری که به دقت متناسب با بدنه کاشتنی (زیربند ۳-۲-۴) باشد.

۴-۳-۳

وسیله از پیش بسته شده بر روی کاشتنی برای کار گذاشتن کاشتنی در داخل استخوان

implant insertion preassembled device

وسیله انتقال کارگذاری

فیکسچر مانت (منسوخ شده)

وسیله‌ای است که با آن یک بدنه کاشتنی (زیربند ۳-۲-۴) ممکن است به طور موقت متصل شود تا قرارگیری آن در محل آماده شده حفره استخوانی تسهیل شود.

۵-۳-۳

میله نگهدارنده

holding bar

راهنمای نگهدارنده

وسیله‌ای است که برای نگهداری بدنه کاشتنی (زیربند ۳-۲-۴) در موقعیت تعیین شده در طی قرارگیری کاشتنی طراحی شده است.

۶-۳-۳

مته راهنما

pilot drill

یک وسیله چرخشی است که برای آماده‌سازی حفره اولیه برای قرارگرفتن کاشتنی (زیربند ۴-۶) در محل استخوان به کار می‌رود.

۷-۳-۳

وسیله پرداخت اباتمنت

وسیله پرداخت روکش

abutment finisher

crown base finisher

یک وسیله پرداخت که برای زدودن هدفمند لایه‌های اکسیدی از روی اباتمنت کاشتنی (زیربند ۳-۲-۱۰) استفاده می‌شود.

۸-۳-۳

پانچ بافت

tissue punch

پانچ چرخشی بافت

پانچ بافت نرم

چاقوی مرکزی

وسیله‌ای است که برای برداشت تکه‌ای از بافت نرم استفاده می‌شود.

۹-۳-۳

آچار رچت (جفجغه)

ratchet wrench

وسیله‌ای است نگهدارنده آچار کاشتنی (زیربند ۳-۳-۱) که برای انتقال نیرو و آماده سازی محل حفرة استخوانی کاشتنی یا قرار دادن بدنه کاشتنی (زیربند ۳-۲-۴) استفاده می‌شود.

۱۰-۳-۳

آچار تورک

torque wrench

آچار رچت (جفجغه) (زیربند ۳-۳-۹) با قابلیت اعمال گشتاور اندازه گیری شده و/یا اعمال گشتاور در محدوده تعیین شده است.

۱۱-۳-۳

وسیله کار گذاشتن آچار رچت

ratchet wrench insert

اپلیکاتور^۱

آداپتور آچار تورک

آداپتور رچت

^۱ - Applicator

وسيله‌ای است که برای اتصال با ابزار چرخشی یا بدنه کاشتنی (زیربند ۳-۲-۴) به آچار یا آچار سنجش گشتاور (زیربند ۳-۳-۱۰) قرار داده می‌شود.

۱۲-۳-۳

چکش کاشتنی

implant mallet

وسيله‌ای است که برای قرار دادن یک بدنه کاشتنی (زیربند ۳-۲-۴) به صورت فشاری به کار می‌رود.

۱۳-۳-۳

وسيله کار گذاشتن

insertion instrument

وسيله انتقال ضربه

وسيله انتقال ضربه چکش

وسيله‌ای که برای انتقال ضربه بین چکش کاشتنی (زیربند ۳-۳-۱۲) و بدنه کاشتنی (زیربند ۳-۲-۴) قرار داده شده به کار می‌رود.

۱۴-۳-۳

وسيله موازی کننده

paralleling device

پین تنظیم کننده

میله مدرج که به حفره کاشتنی (بند ۴-۶) در طی آماده سازی آن وارد می‌شود، به طوری که به اندازه‌گیری جهت و عمق حفره کمک کند.

۱۵-۳-۳

تمپلیت

template

<کاشتنی دندان>

یک محصول مجازی یا واقعی است که برای کمک به برنامه‌ریزی و/یا طرح درمان بیمار دارای کاشتنی یا کاشتنی‌های دندان (زیربند ۳-۱-۱) ساخته می‌شود.

۱-۱۵-۳-۳

تمپلیت اندازه‌گیری

measuring template

ورقه اندازه‌گیری

ورقه‌ای شفاف حاوی تصاویری از بدنه کاشتنی (زیربند ۳-۲-۴) است که برای انتخاب ابعاد درست کاشتنی مطابق ضرایب بزرگنمایی تصویر بر روی کلیشه رادیوگرافی بیمار مورد استفاده قرار می‌گیرد.

۲-۱۵-۳-۳

راهنمای رادیوگرافی

radiographic guide

یک تمپلیت (زیربند ۳-۳-۱۵) طراحی شده برای بهینه‌سازی اندازه‌گیری خطی بر روی تصویر رادیوگرافی است.

۳-۱۵-۳-۳

تمپلیت جراحی

surgical template

راهنمای جراحی

تمپلیت مته

یک تمپلیت (زیربند ۳-۳-۱۵) طراحی شده برای کمک به پزشک برای بهینه‌سازی موقعیت(های) کاشتنی(ها) در محل(های) جراحی کاشتنی دندان(ی) (زیربند ۴-۵) می‌باشد.

۴-۱۵-۳-۳

تمپلیت CAD/CAM

CAD/CAM template

یک تمپلیت (زیربند ۳-۳-۱۵) است که در طراحی و ساخت آن از اطلاعات دیجیتالی استفاده شده است.

۵-۱۵-۳-۳

لوله راهنما

bur sleeve

استوانه مته

لوله مته

استوانه قرار گرفته در یک تمپلیت جراحی (زیربند ۳-۳-۱۵) به منظور راهنمایی مته در طی جراحی کاشتنی دندان(ی) (زیربند ۴-۵) می‌باشد.

۴ اصطلاحات و تعاریف مربوط به اهداف بالینی و جراحی مورد استفاده در علم کاشت‌نی‌های دهانی

۱-۴

علم کاشت‌نی دهانی

oral implantology

علم کاشت‌نی دندانی

علمی است که چگونگی درمان دندانی به منظور مطالعه و استفاده از کاشت‌نی‌های دندانی (زیربند ۳-۱-۱) را مطالعه می‌کند.

۲-۴

یکپارچگی زیستی

biointegration

حضور یک بیوماده کاشته شده در یک بافت زنده، که بدون اثرات جانبی غیر قابل قبول باشد.

۳-۴

یکپارچگی با استخوان

osseointegration

ماندگاری بدنه کاشت‌نی (زیربند ۳-۲-۴) در تماس مستقیم با سلول‌های زنده استخوانی که با میکروسکوپ نوری قابل مشاهده است.

۴-۴

یکپارچگی زیستی کاشت‌نی دندانی

dental implant biointegration

یکپارچگی با استخوان (زیربند ۴-۳) و/یا یکپارچگی زیستی (زیربند ۴-۲) یک کاشت‌نی دندانی (زیربند ۳-۱-۱) در بافت‌ها است.

۵-۴

جراحی کاشت‌نی دندانی

قراردهی کاشت‌نی دندانی (زیربند ۳-۱-۱) و مواد مرتبط نظیر مواد یا غشاء پیوند استخوانی به روش جراحی است.

۶-۴

حفره کاشت‌نی

implant socket

محل حفره استخوانی کاشت‌نی

حفره آماده شده در استخوان به عنوان محل قرارگیری بدنه کاشت‌نی (زیربند ۳-۲-۴) است.

۷-۴

کاشت فوری

immediate implantation

قرارگیری مستقیم کاشتنی

جراحی کاشتنی دندانی (زیربند ۴-۵) بلافاصله یا پس از گذشت ۴۸ ساعت بعد از کشیدن دندان می‌باشد.

۸-۴

کاشت فوری تاخیری

delayed immediate implantation

جراحی کاشتنی دندانی (زیربند ۴-۵) در قسمت باقیمانده موجود در حفره دندانی پس از ۴۸ ساعت تا شش ماه بعد از کشیدن دندان می‌باشد.

۹-۴

کاشت تاخیری

delayed implantation

جراحی کاشتنی دندانی (زیربند ۴-۵) در یک استخوان بدون وجود حفره دندانی یا پس از گذشت بیش از شش ماه از کشیدن دندان است.

۱۰-۴

جایگزینی کاشتنی دندانی

replacement implantation

جراحی کاشتنی دندانی (زیربند ۴-۵) برای جایگزینی یک کاشتنی دندانی (زیربند ۱-۳-۱) از دست رفته در همان موقعیت است.

۱۱-۴

داخل استخوانی

transosteal

روشی است که در آن صفحات استخوان قشری خارجی و داخلی برای کارگذاری کاشتنی سوراخ^۱ می‌شوند.

۱۲-۴

کاشتنی کاملاً پوشانده شده

fully embedded implant

بدنه کاشتنی دندانی (زیربند ۳-۲-۴) که کاملاً داخل استخوان قرار گرفته و توسط بافت نرم پوشیده شده است.

^۱ - Penetration

۱-۱۲-۴

روش کار دو مرحله‌ای

two stage procedure

جراحی کاشتنی دندان (زیربند ۴-۵) برای قرارگیری کاشتنی کاملاً پوشانده شده (بند ۴-۱۲) که نیاز به جراحی دیگری برای برداشتن پوشش دارد.

۲-۱۲-۴

مرحله دوم جراحی کاشتنی

second stage implant surgery

جراحی مورد استفاده در روش کار دو مرحله‌ای (زیربند ۴-۱۲-۱) برای برداشتن پوشش بدنه کاشتنی (زیربند ۳-۲-۴) است که برای اتصال بدنه کاشتنی (زیربند ۳-۲-۴) به یک جزء کاشتنی دندان (زیربند ۳-۲-۲) دیگر می‌باشد.

۱۳-۴

روش کار تک مرحله‌ای

single stage procedure

جراحی کاشتنی دندان (زیربند ۴-۵) که در آن کاشتنی دندان (زیربند ۳-۱-۱) بلافاصله پس از جراحی در حفره دهان قرار می‌گیرد.

۱۴-۴

کانتر سینک

countersink

اصلاح استخوان در محل کاشتنی برای تطبیق با شکل گردن کاشتنی دندان (زیربند ۳-۱-۱) می‌باشد.

۱۵-۴

ترمیم بسته

closed healing

فرآیند ترمیم هنگامی که بدنه کاشتنی (زیربند ۳-۴-۲) در معرض حفره دهانی نباشد.

۱۶-۴

ترمیم باز

open healing

فرآیند ترمیم هنگامی که بدنه کاشتنی (زیربند ۳-۲-۴) در معرض حفره دهانی باشد.

۱۷-۴

ثبات اولیه

primary stability

ثبات ابتدایی

ثبات مکانیکی

عدم وجود حرکت واضح بدنه کاشتنی (زیربند ۳-۲-۴) به طور بالینی بلافاصله بعد از قراردهی کاشتنی می‌باشد.

۱۸-۴

ثبات ثانویه

secondary stability

ثبات بیولوژیکی

تثبیت ثانویه

عدم وجود حرکت قابل تشخیص بدنه کاشتنی (زیربند ۳-۲-۴) در سطح بالینی بعد از دوره ترمیم می‌باشد.

۱۹-۴

التهاب بافت اطراف کاشتنی

peri-implantitis

التهاب بافت‌های مجاور یک کاشتنی دندانی (زیربند ۳-۱-۱) که استخوان آن را درگیر کرده و در محل خروج کاشتنی از مخاط می‌باشد.

۲۰-۴

التهاب مخاط اطراف کاشتنی

peri-implant mucositis

التهاب مخاط در محل خروج یک کاشتنی دندانی (زیربند ۳-۱-۱) از مخاط می‌باشد.

۲۱-۴

التهاب بافت اطراف کاشتنی داخل استخوانی

endosteal peri-implantitis

التهاب استخوان اطراف بدنه کاشتنی (زیربند ۳-۲-۴) می‌باشد.

۲۲-۴

تدابیر درمانی بافت اطراف کاشتنی

peri-implant tissue management

درمان استخوان و/یا مخاط اطراف یک کاشتنی دندان (زیربند ۱-۳) که به منظور بهبود عملکرد یا زیبایی می‌باشد.

۱-۲۲-۴

آگمنتاسیون استخوان

bone augmentation

روش جراحی دهانی با استفاده از مواد پیوندی برای افزایش حجم ریح استخوان^۱ فک پایین یا بالا یا سایر ساختارهای استخوانی اطراف می‌باشد.

۲-۲۲-۴

لیفت سینوس

crestal sinus lift

لیفت سینوس داخلی

آگمنتاسیون استخوان (زیربند ۱-۲۲-۴) در زیر غشاء سینوس از میان حفره^۲ کاشتنی دندان (زیربند ۱-۳) می‌باشد.

۳-۲۲-۴

لیفت سینوس جانبی

lateral sinus lift

لیفت سینوس خارجی

آگمنتاسیون استخوان (زیربند ۱-۲۲-۴) در زیر غشاء سینوس با دسترسی از طریق ناحیه وستیبولار^۳ می‌باشد.

1- Alveolar ridge
2- Borehole
3- Vestibular access

۴-۲۲-۴

فشرده‌سازی استخوان

bone packing

آگمنتاسیون استخوان (زیربند ۴-۲۲-۱) در حفره درون استخوانی^۱ می‌باشد.

۵-۲۲-۴

گسترش عرضی استخوان

bone spreading

توسعه استخوانی

آگمنتاسیون استخوان (زیربند ۴-۲۲-۱) در سطح بیرونی استخوان می‌باشد.

۶-۲۲-۴

دو نیم کردن استخوان

bone splitting

جراحی توسعه افقی استخوان به وسیله جدا کردن صفحات استخوانی مقابل هم از ناحیه گردنی تا اپیکال برای امکان آگمنتاسیون و قرارگیری کاشتنی دندان می‌باشد.

۷-۲۲-۴

کشش استخوان فک

alveolar ridge distraction

distraction bone generation

distraction

distraction osteogenesis

فرآیند افزایش ارتفاع استخوان فک که توسط یک وسیله، قطعات استخوانی عمداً شکسته شده را به صورت هدایت شده تحت کشش پیوسته قرار می‌دهد.

1- Intrabony cavity

۸-۲۲-۴

متراکم کردن استخوان

bone condensing

فشردن استخوان در محل کاشتنی که به منظور افزایش دانسیته استخوانی می‌باشد.

۲۳-۴

پروتزهای کاشتنی

implant prosthetics

بازسازی عملکرد دهانی در یک بیمار دارای کاشتنی با استفاده از یک پروتز که شامل برنامه‌ریزی درمان، طراحی و ساخت پروتز می‌باشد.

۱-۲۳-۴

سوپر استراکچر کاشتنی

implant superstructure

ساختار تک لایه یا چند لایه متصل به کاشتنی(های) دندان‌ی (زیربند ۳-۱-۱) که به منظور ترمیم عملکرد بافت‌های از دست رفته می‌باشد. (به تمام مواد و وسایلی که به اباتمنت کاشتنی متصل می‌شوند تا بتوانند عملکرد از دست رفته بافت مورد نظر را بازسازی نمایند، می‌گویند.)
یادآوری- این ساختار شامل اباتمنت کاشتنی (زیربند ۳-۲-۱۰) نمی‌باشد.

۲-۲۳-۴

بارگذاری کاشتنی

implant loading

قراردادن یک کاشتنی دندان‌ی (زیربند ۳-۱-۱) در معرض تنش‌های عملکردی^۱ جزئی یا کامل است.

۳-۲۳-۴

بارگذاری فوری

immediate loading

بارگذاری مستقیم

بارگذاری کاشتنی در مدت حداکثر ۷۲ ساعت پس از قرارگیری یک کاشتنی دندان‌ی (زیربند ۳-۱-۱) است.

1- Functional stress

۴-۲۳-۴

بارگذاری تدریجی

progressive loading

افزایش تدریجی بارگذاری کاشتنی (زیربند ۴-۲۳-۳) می باشد.

پیوست الف

کتابنامه

- [1] DIN 13902-1, Zahnheikunde - Terminologie der oralen Implantology - Teil 1: Enossale dentale Implantatsysteme
- [2] DIN 13902-2, Zahnheikunde - Terminologie der oralen Implantology - Teil 2: Instrumente und zahntechnische Hilfsteile
- [3] DIN 13902-3, Zahnheikunde - Terminologie der oralen Implantology - Teil 3: Klinische Begriffe
- [4] ISO 704, Terminology work - Principles and methods
- [5] ISO 860, Terminology work - Harmonization of concepts and terms
- [6] ISO 1087-1, Terminology work - Vocabulary - Part 1: Theory and application
- [7] ISO 10241-1, Terminological entries in standards - Part 1: General requirements and examples of presentation